

การดูแล

ระยะสุดท้ายของชีวิต

The end of life care

WY 154 ก671ก 2555

* 8 0 0 4 3 6 5 3 *

การดูแลระยะสุดท้ายของชีวิต = The ...

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

กิตติกร บิลมานัต

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	I
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	IX
สารบัญภาพ	XI
สารบัญแผนภูมิ	XI
บทที่ 1 แนวคิดการดูแลแบบประคับประคองและการดูแล	
ระยะสุดท้ายของชีวิต	1
• คำนิยามและหลักการดูแลแบบประคับประคองและการดูแล	
ระยะสุดท้ายของชีวิต	3
• ภาวะความเจ็บป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต	8
• มิติทางสังคมและวัฒนธรรมกับการดูแลระยะสุดท้ายของชีวิต	17
• พยาบาลกับการดูแลแบบประคับประคองและการดูแล	
ระยะสุดท้ายของชีวิต	23
• วิวัฒนาการการดูแลแบบประคับประคองและการดูแล	
ระยะสุดท้ายของชีวิตในประเทศไทย	36
• บรรณานุกรม	40
บทที่ 2 การสื่อสารเพื่อการบำบัดกับการดูแลระยะสุดท้ายของชีวิต	57
• แนวคิดการสื่อสารเพื่อการบำบัดในการดูแลระยะสุดท้าย	
ของชีวิต	59
• องค์ประกอบของการสื่อสารเพื่อการบำบัดในการดูแลระยะ	
สุดท้ายของชีวิต	65
• กระบวนการบอกข่าวร้ายในบริบทการดูแลระยะสุดท้าย	
ของชีวิต	69

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
<ul style="list-style-type: none">• อุปสรรคในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับประเด็นการดูแลระยะสุดท้ายของชีวิต	74
<ul style="list-style-type: none">• ประเด็นจริยธรรมที่เกี่ยวกับการสื่อสารในบริบทการดูแลระยะสุดท้ายของชีวิต	76
<ul style="list-style-type: none">• บรรณานุกรม	79
บทที่ 3 ประสพการณ์อาการและการจัดการอาการในระยะสุดท้ายของชีวิต	87
<ul style="list-style-type: none">• แนวคิดประสพการณ์อาการและการจัดการกับอาการ	89
<ul style="list-style-type: none">• การประเมินประสพการณ์อาการ	96
<ul style="list-style-type: none">• ประสพการณ์อาการในผู้ป่วยระยะสุดท้าย	101
<ul style="list-style-type: none">• อาการและการจัดการอาการที่พบบ่อยในผู้ป่วยระยะสุดท้าย	102
<ul style="list-style-type: none">• อาการและการดูแลในระยะใกล้เสียชีวิต	162
<ul style="list-style-type: none">• บรรณานุกรม	168
บทที่ 4 การดูแลด้านจิตสังคมในระยะสุดท้ายของชีวิต	191
<ul style="list-style-type: none">• ปฏิบัติการตอบสนองต่อการตายและความตาย	193
<ul style="list-style-type: none">• ภาวะทางจิตสังคมที่พบบ่อยในผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต	196
<ul style="list-style-type: none">• การประเมินด้านจิตสังคม	207
<ul style="list-style-type: none">• การดูแลด้านจิตสังคมในระยะสุดท้ายของชีวิต	216
<ul style="list-style-type: none">• การบำบัดทางจิตวิทยา	222
<ul style="list-style-type: none">• บรรณานุกรม	226

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 5 การดูแลด้านจิตวิญญาณในระยะสุดท้ายของชีวิต	239
• ภาวะทางจิตวิญญาณในผู้ป่วยระยะสุดท้าย	241
• การประเมินด้านจิตวิญญาณ	256
• การดูแลด้านจิตวิญญาณ	262
• บรรณานุกรม	273
บทที่ 6 กรณีศึกษา การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต	287
• กรณีศึกษา	289
• แนวทางในการดูแลและช่วยเหลือ	298
• บรรณานุกรม	307
ดัชนี	309
ประวัติและผลงานของผู้เขียนหนังสือ	315

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง 1-1	เกณฑ์และคะแนนความสามารถในการทำหน้าที่ของ แบบประเมิน The Karnofsky Performance Status (KPS) และ Eastern Cooperative Oncology Group (ECOG)	10
ตาราง 1-2	เกณฑ์และระดับคะแนนของ The Palliative Performance Scale (PPS)	11
ตาราง 1-3	เกณฑ์การพยากรณ์ผู้ป่วยระยะสุดท้าย	13
ตาราง 1-4	สมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการพยาบาลและ การผดุงครรภ์เบื้องต้นและการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย	27
ตาราง 1-5	มาตรฐานการดูแลระยะสุดท้ายสำหรับพยาบาลระดับ ปฏิบัติการและพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงโดย สมาคมการพยาบาลฮอสพิสและการดูแลแบบประคับประคอง แห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา	34
ตาราง 3-1	กลุ่มอาการที่พบตามกลุ่มประชากรที่ศึกษา	91
ตาราง 3-2	ลักษณะผู้ป่วยและมาตรวัดความปวดที่เหมาะสม	107
ตาราง 3-3	ปัจจัยชักนำและปัจจัยส่งเสริมต่อการเกิดอาการสับสน ในผู้ป่วยระยะสุดท้าย	127
ตาราง 3-4	แนวคำถามการประเมินอาการสับสน (The Confusion Assessment Method: CAM)	130
ตาราง 3-5	ปัจจัยชักนำและกิจกรรมการป้องกันการเกิดอาการสับสน	132
ตาราง 3-6	สาเหตุของอาการคลื่นไส้และอาเจียนในผู้ป่วยระยะสุดท้าย	138
ตาราง 4-1	อาการทางกาย อารมณ์และการรู้คิดตามระดับความวิตกกังวล	203
ตาราง 4-2	แบบประเมินด้านจิตสังคมของมูลนิธิคลีฟแลนด์คลินิก	209
ตาราง 4-3	การประเมินสภาวะทางจิต	211
ตาราง 4-4	ภาวะความผิดปกติทางชีวเคมีของร่างกายและการเปลี่ยนแปลง สภาพจิตที่อาจพบได้	213

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

ตาราง 4-5	แบบคัดกรองภาวะซึมเศร้าและความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย ของกรมสุขภาพจิต	216
ตาราง 5-1	การช้กประวัติด้านจิตวิญญาณ ตามแนว FICA	259
ตาราง 5-2	แนวทางในการประเมินทางจิตวิญญาณ	261

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพ 1-1 แนวคิดการดูแลแบบประคับประคองแบบเต็ม	3
ภาพ 1-2 แนวคิดการดูแลแบบประคับประคองและการดูแลระยะสุดท้าย ของชีวิตในปัจจุบัน	5
ภาพ 1-3 วิถีความเจ็บป่วยและความสามารถในการทำหน้าที่ของผู้ป่วย มะเร็ง	14
ภาพ 1-4 วิถีความเจ็บป่วยและความสามารถในการทำหน้าที่ของผู้ป่วย โรคเรื้อรังอื่น ๆ ที่ไม่ใช่มะเร็ง	15
ภาพ 1-5 วิถีความเจ็บป่วยและความสามารถในการทำหน้าที่ของผู้ป่วย ภาวะสมองเสื่อม	16
ภาพ 3-1 จุดเน่ยกวาน	145
ภาพ 3-2 ทำนองที่ถูกต้องในการเปิดทางเดินอาหารส่วนล่าง	160
ภาพ 4-1 แบบประเมินความทุกข์ทรมานทางจิตใจ	215
ภาพ 6-1 อาการและความสัมพันธ์ของอาการที่เกิดขึ้นตามคำอธิบาย ของลุงอิม	292

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
แผนภูมิ 6-1 แบบแผนอาการที่เกิดขึ้นกับลุงอิมในช่วง 5 เดือน ก่อนเสียชีวิต	291